

Chorzów, 29 grudnia 2025 r.

**Sędzia-komisarz w Sądzie Rejonowym dla m. st.
Warszawy w Warszawie
Wydział XVIII Gospodarczy**

**Szanowna Pani Sędzia
Agnieszka Białek**

**Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy
w Warszawie
Wydział XVIII Gospodarczy dla spraw
upadłościowych i restrukturyzacyjnych
ul. Czerniakowska 100A
00-454 Warszawa**

**Upadły:
Getin Noble Bank S.A. w upadłości
(adres w aktach sprawy)**

**Syndyk:
Marcin Mirosław Kubiczek**

**adres do doręczeń:
Biuro Kwalifikowanego Doradcy
Restrukturyzacyjnego
ul. Działkowa 8
41-506 Chorzów**

**Sygnatura: WA1M/GUp/44/2023
Dotyczy dokumentu nr 4308**

ODPOWIEDŹ SYNDYKA

- na zarządzenie Sędziego-komisarza z 3 listopada 2025 r. -

Działając w imieniu własnym, jako syndyk masy upadłości Getin Noble Bank S.A. w upadłości („Upadły”, „GNB”, „Getin Noble Bank”), wyznaczony postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z 20 lipca 2023 roku, WA1M/GU/188/2023, do pełnienia funkcji syndyka w postępowaniu upadłościowym Getin Noble Bank S.A. w upadłości („Syndyk”), w odpowiedzi na zarządzenie Sędziego-komisarza w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie, XVIII Wydział Gospodarczy z 3 listopada 2025 r., doręczone 17 listopada 2025 r., niniejszym wskazuję, że:

1. w ślad za postanowieniem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie, XVIII Wydział Gospodarczy („Sąd upadłościowy”) z 23 października 2025 r., wydanym w postępowaniu upadłościowym Getin Noble Banku, prowadzonym pod sygnaturą akt WA1M/GUp/44/2023 [dokument nr 4254], koszty zastępstwa procesowego nie stanowią kosztów postępowania

upadłościowego w rozumieniu art. 230 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 614 z późn. zm., „PrUp”);

2. Jednocześnie:

- zasądzone na rzecz przeciwników procesowych Syndyka koszty procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego, nie podlegają pierwszeństwu zaspokojenia ze środków masy upadłości Getin Noble Banku;
- art. 440 ust. 3 PrUp stoi na przeszkodzie regulowaniu takich kosztów;
- postanowienie Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie, XVIII Wydział Gospodarczy z 23 października 2025 r. (sygn. akt WA1M/GUp/44/2023) **jest wiążące** na zasadzie art. 365 § 1 k.p.c. w zw. z art. 229 ust. 1 PrUp;
- za przyjęciem wskazanej w nim wykładni w odniesieniu do wszystkich wierzycieli przemawia zasada ich równego traktowania;
- w toku postępowania upadłościowego Getin Noble Banku Sądy powszechne dokonują zgłoszeń wierzytelności kwot, które w wyrokach zapadłych po dniu ogłoszenia upadłości nakazują pobrać od syndyka masy upadłości Getin Noble Banku S.A.

3. na podstawie art. 235¹ k.p.c.¹ oraz art. 229 ust. 1 PrUp² oraz art. 218 PrUp wnoszę o przeprowadzenie dowodu z:

- 1) postanowienia Sądu upadłościowego z 23 października 2025 r. („**Postanowienie**”);
- celem wykazania faktu: (i) treści postanowienia; (ii) istotnych motywów rozstrzygnięcia; (iii) stwierdzenia, że **kwoty te nie powinny być uznawane za „koszty postępowania” w rozumieniu art. 361 ust. 1 pkt 1 oraz art. 230 ust. 1 PrUp**; (iii) związania wykładnią przyjętą w postanowieniu;

2) zgłoszenia wierzytelności dokonanego przez:

- (i) Sąd Okręgowy w Warszawie tytułem brakującej opłaty od apelacji, zgodnie z pkt III wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, XXVII Wydział Cywilny-Odwoławczy z 24 kwietnia 2024 r., sygn. akt XXVII Ca 2955/23;
- (ii) Sąd Okręgowy w Szczecinie tytułem kosztów sądowych, zgodnie z pkt V wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 24 czerwca 2024 r., sygn. akt I C 3744/23;
- (iii) Sąd Okręgowy w Świdnicy tytułem wynagrodzenia biegłego, poniesionego tymczasowo przez Skarb Państwa, zgodnie z pkt III wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy z 5 marca 2025 r., sygn. akt I C 728/23;

- celem wykazania faktu: (i) treści powołanych rozstrzygnięć w zakresie kosztów procesu, zasądzonych w wyrokach wydawanych w sprawach z udziałem Syndyka po dniu ogłoszenia

¹ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 614 z późn. zm.).

upadłości; (ii) zgłaszania ww. kosztów przez sądy powszechne jako wierzytelności o charakterze upadłościowym.

Uzasadnienie

I. WNIOSKI:

1. **[Koszty procesu, w tym zastępstwa procesowego, nie stanowią kosztów postępowania upadłościowego]** Zasądzane z masy upadłości koszty procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego, nie są kosztami postępowania upadłościowego w rozumieniu art. 230 ust. 1 PrUp (*wydatkami bezpośrednio związanymi z ustaleniem, zabezpieczeniem, zarządem i likwidacją masy upadłości oraz ustaleniem wierzytelności*). Koszty zastępstwa procesowego nie dotyczą czynności syndyka, ani upadłego, lecz przeciwnika procesowego, który- udzieliwszy pełnomocnictwa procesowego – uzyskuje uprawnienie do rekompensaty pieniężnej.
2. **[Brak związku z masą upadłości i celami postępowania]** Koszty zastępstwa procesowego nie wykazują związku z masą upadłości, ani celami postępowania upadłościowego.
3. **[Wiążąca wykładnia Sądu upadłościowego]** Postanowieniem z 23 października 2025 r. Sąd upadłościowy potwierdził, że zasądzane koszty procesu nie stanowią kosztów postępowania w rozumieniu art. 230 ust. 1 PrUp, a w konsekwencji nie podlegają pierwszeństwu zaspokojenia z masy. Tym samym potwierdził, że pojęcie *kosztów postępowania* ma charakter autonomiczny i nie może być utożsamiane z „*kosztami procesu*” w znaczeniu cywilnoprawnym.

II. KONTEKST FAKTYCZNY:

4. Zarządzeniem z 3 listopada 2025 r., doręczonym 17 listopada 2025 r., Sędzia-komisarz w Sądzie upadłościowym – Jarosław Zarębski zobowiązał Syndyka do wskazania ostatecznego stanowiska w przedmiocie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.
5. W odpowiedzi na zarządzenie Syndyk wskazuje, że zasądzone koszty zastępstwa procesowego **nie są kosztami postępowania w rozumieniu art. 230 ust. 1 PrUp**.
6. Bieżącemu regulowaniu zobowiązań stoi na przeszkodzie (i) wykładnia art. 230 ust. 1 PrUp, dokonana w Postanowieniu z 23 października 2025 r., (ii) zasada pierwszeństwa zaspokojenia, wynikająca z art. 440 ust. 3 PrUp oraz (iii) zasada równego traktowania wierzycieli.

1. **Wykładnia Sądu upadłościowego – koszty procesu (w tym koszty zastępstwa procesowego) nie stanowią kosztów postępowania w rozumieniu art. 230 ust. 1 PrUp:**

7. **Zasądzone na rzecz przeciwników Syndyka koszty procesu (w tym koszty zastępstwa procesowego) nie są kosztami postępowania upadłościowego w rozumieniu art. 230 ust. 1 PrUp.** W konsekwencji nie podlegają zaspokojeniu w pierwszej kolejności (art. 343 ust. 1 PrUp), w tym przed kosztami przymusowej restrukturyzacji i innymi zobowiązaniami masy, o których mowa w art. 440 ust. 3 PrUp.

8. Kwestia ta została prawomocnie rozstrzygnięta Postanowieniem Sądu upadłościowego z 23 października 2025 roku (WA1M/GUp/44/2023).
9. W zasadniczych motywach rozstrzygnięcia Sąd upadłościowy stwierdził brak podstaw do umorzenia postępowania upadłościowego z powodu braku płatności kosztów procesu. Wskazał zarazem, że *koszty postępowań sądowych nie stanowią kosztów postępowania* w rozumieniu art. 361 ust. 1 pkt 1 PrUp, jak również art. 230 ust. 1 p.u.:

*„Odnosząc się do treści wniosków wskazanych powyżej w postanowieniu (jak i innych z nimi zbieżnych lub o podobnej treści) wskazać należy, że nie wynika z nich aby w sprawie zaistniały podstawy do umorzenia postępowania upadłościowego w oparciu o art. 361 ust. 1 pkt. 1) p.u. Wskazane okoliczności, w tym fakt nieuiszczania na rzecz wierzycieli (powodów) zasądzonych na ich rzecz kosztów postępowań sądowych, a tym bardziej zasądzonych kwot roszczeń głównych (związanych np. z nadpłaconymi kredytami) nie stanowią o tym, że majątek upadłego (masa upadłości) nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania - a to z tego powodu, że **kwoty te nie powinny być uznawane za „koszty postępowania” w rozumieniu tego przepisu jak i przepisu art. 230 ust. 1 p.u.***

Z uwagi na to, że kwoty te nie stanowią 'kosztów postępowania' upadłościowego, nie mogą być więc zaspokajane w kolejności tożsamej z tymi kosztami (z art. 230 ust. 1 p.u.), a więc też z wyprzedzeniem i w sposób odmienny niż wskazuje na to art. 440 p.u. Nie powinno więc budzić wątpliwości, że pierwszeństwo zaspokojenia ze środków masy upadłości - przed kwotami powoływanymi we wnioskach - winne mieć "koszty postępowania", o których mowa w art. 230 ust. 1 p.u. Pierwszeństwo takie może także przysługiwać (wg literalnego brzmienia art. 440 p.u.) także roszczeniom BFG - tutaj jednak kwestia ta pozostaje w zawieszeniu z uwagi na zadane TK pytanie prawne związane z istniejącą po stronie sędziego-komisarza (ale także i Sądu) wątpliwością co do konstytucyjności tegoż przepisu.

Brak przesądzenia tej kwestii w chwili obecnej prowadzi do braku możliwości płacenia ze środków masy upadłości innych należności, które teoretycznie nadal są wyprzedzane w pierwszeństwie przez BFG. Ocena jednak kwestii pierwszeństwa BFG jak i ewentualnego wpływu tego pierwszeństwa i jego skutków na przebieg i cel postępowania (możliwość osiągnięcia celów postępowania upadłościowego) w kontekście możliwości jego zakończenia czy to planem podziału czy też w innej formie (np. jednak jego umorzeniem) pozostaje poza zakresem niniejszego rozstrzygnięcia.”

10. Rozstrzygnięcie o braku podstaw do kwalifikacji kosztów postępowań sądowych jest **wiążące** na zasadzie art. 365 § 1 k.p.c. w zw. z art. 229 ust. 1 PrUp.
11. W efekcie:
 - (iv) zasądzone na rzecz przeciwnika koszty procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego nie podlegają zaspokojeniu z funduszków masy w pierwszej kolejności;
 - (v) brak regulowania kosztów procesu, stwierdzonych orzeczeniem sądowym wydanym po dniu ogłoszenia upadłości, nie może stanowić podstawy do pociągnięcia Syndyka do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

2. Brak bezpośredniego związku z „ustaleniem, zabezpieczeniem i zarządem masą upadłości w rozumieniu art. 230 ust. 1 PrUp”:

12. Do kosztów postępowania upadłościowego w rozumieniu art. 230 ust. 1 PrUp zalicza się **wydatki bezpośrednio związane** z ustaleniem, zabezpieczeniem, zarządem i likwidacją masy upadłości oraz ustaleniem wierzytelności, w szczególności wynagrodzenie syndyka oraz jego zastępcy, wynagrodzenie osób zatrudnionych przez syndyka oraz należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzenia tych osób, wynagrodzenie i wydatki członków rady wierzycieli, wydatki związane ze zwołaniem wierzycieli, koszty archiwizacji dokumentów, korespondencji, ogłoszeń, eksploatacji koniecznych pomieszczeń, podatki i inne daniny publiczne związane z likwidacją masy upadłości.
13. Hipoteczność art. 230 ust. 1 PrUp objęte są (i) wydatki o charakterze sądowym i pozasądowym, wynikające bezpośrednio z faktu objęcia dłużnika procedurą upadłościową³, (iii) niezbędne do osiągnięcia celu postępowania upadłościowego.
14. Dotyczy to wydatków związanych bezpośrednio z (i) czynnościami syndyka, (ii) podjętymi w bezpośrednim związku z **ustaleniem, zabezpieczeniem, zarządem albo likwidacją masy upadłości** oraz (iii) w celu zaspokojenia wierzycieli upadłego. Koszt postępowania w rozumieniu art. 230 ust. 1 PrUp nie powstałby, gdyby postępowanie upadłościowe Getin Noble Banku nie zostało otwarte.
15. Zasądzone od Syndyka (jako strony przegrywającej postępowanie sądowe w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c.) koszty procesu nie mieszczą się w hipotezie art. 230 ust. 1 PrUp.
 - **po pierwsze:** nie dotyczą czynności syndyka, lecz upadłego (nie wynikają z faktu objęcia dłużnika procedurą upadłościową, lecz zdarzeń, mających miejsce przed ogłoszeniem upadłości Getin Noble Banku, tj. zawarcia przez Getin Noble Bank kwestionowanej umowy kredytu denominowanego lub indeksowanego do waluty obcej);⁴
 - **po drugie:** nie wykazują bezpośredniego związku z ustaleniem, zabezpieczeniem, zarządem i likwidacją masy upadłości oraz ustaleniem wierzytelności;
 - **po trzecie:** zwrot kosztów zastępstwa procesowego (jako podkategorii kosztów procesu) stanowi rekompensatę przyznawaną stronie wygrywającej. Rekompensata ta (z przyczyn wskazanych w dalszej części pisma) nie jest konieczna do uzyskania prawomocnego rozstrzygnięcia. Nie sposób zatem stwierdzić, by wydatek ten wykazywał związek z likwidacją wierzytelności, także w przypadku wszczętych przez Syndyka spraw o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia albo o zapłatę.

³ A. Hrycaj, B. Sierakowski, Zagadnienie kosztów postępowania upadłościowego i innych zobowiązań masy upadłości, Doradca Restrukturyzacyjny 2016, nr 5, s. 53; Podobnie, P. Zimmerman wskazywał, że „ilekroć co do konkretnego wydatku zachodzą wątpliwości, czy był on zasadnie poniesiony i może być zaliczony do kosztów postępowania, należy odpowiedzieć na pytanie, czy wydatek był niezbędny dla osiągnięcia celu postępowania, a jednocześnie mieści się w kategoriach wydatku bezpośrednio związanego z zabezpieczeniem, zarządem i likwidacją masy upadłości”;

⁴ A. Hrycaj, B. Sierakowski, Zagadnienie kosztów postępowania upadłościowego i innych zobowiązań masy upadłości, Doradca Restrukturyzacyjny 2016, nr 5, s. 53.

2.1. Brak związku z ustaleniem składu masy upadłości:

16. **W pierwszej kolejności, koszty procesu, zasądzone w wyniku przegranego postępowania sądowego, nie wykazują bezpośredniego związku z ustaleniem składu masy upadłości.** Na koszty niezbędne do prawidłowego ustalenia i objęcia składników masy upadłości składają się – co do zasady:
- (i) koszty poszukiwania majątku w trybie art. 178 ust. 1–2 PrUp;
 - (ii) koszty zatrudnienia osób do dokonania inwentaryzacji majątku upadłego i przygotowania spisów, o których mowa w art. 69 PrUp, w tym wprowadzenia danych do systemu teleinformatycznego KRZ,
 - (iii) koszty niezbędnych podróży (istotne w przypadku rozproszenia majątku upadłego);
 - (iv) koszty korespondencji, komunikacji w sprawach związanych z objęciem składników masy upadłości, w tym wprowadzenia syndyka w posiadanie;
 - (v) w przypadku składników nieobjętych przez syndyka w posiadanie – wydatki związane z faktycznym wciągnięciem tego rodzaju aktywów do masy upadłości;
 - (vi) koszty prowadzenia przeciwko syndykowi postępowania o wyłączenie z masy upadłości⁵
17. **Katalog ten nie obejmuje kosztów procesu, rozliczanych na zasadach wynikających z art. 98 i nast. k.p.c. (w tym kosztów zastępstwa procesowego).**

2.2. Brak związku z zabezpieczeniem masy upadłości:

18. **Po drugie, koszty procesu nie wykazują związku z zabezpieczeniem masy upadłości.**
19. Zabezpieczenie majątku, w zależności od jego struktury i charakteru, polega przede wszystkim na powierzeniu go pod ochronę osobom trzecim, działającym na zlecenie syndyka.
20. Mowa tu m. in. o zleceniu ochrony majątku (dozoru), ujawnieniu ogłoszenia upadłości we właściwych rejestrach czy zawarciu umowy ubezpieczenia mienia wchodzącego w skład masy upadłości. Są to koszty objęcia majątku w zarząd i zabezpieczenia tkanki przedsiębiorstwa (majątku) przed naruszeniem jej integralności przez osoby trzecie i czynniki zewnętrzne. Dotyczy to w szczególności usług ciągłych, mających na celu zabezpieczenie mienia przed uszczerbkiem na zasadach wynikających ze sprawowania prawidłowego zarządu.⁶
21. Z przedstawionej powyżej definicji wynika, że zakresem regulacji objęte są wyłącznie koszty zabezpieczenia w rozumieniu art. 230 ust. 1 PrUp, tj. **wydatki związane z zabezpieczeniem integralności masy**. Wydatki te nie obejmują kosztów zasądzonych w postępowaniach sądowych z udziałem Syndyka.

⁵ B. Sierakowski, Zobowiązania masy upadłości, Warszawa 2023, s. 188-193

⁶ B. Sierakowski, Zobowiązania masy upadłości, Warszawa 2023, s. 193-194.

2.3. Brak związku z zarządem masą upadłości:

- **Po trzecie, koszty procesu nie podlegają kwalifikacji do kategorii wydatków, związanych z zarządem masą upadłości.**
22. Zarząd masą upadłości obejmuje czynności faktyczne i prawne związane z administrowaniem składnikami masy upadłości, zarówno przez syndyka, jak i osoby zatrudnione w tym celu przez organ postępowania, w szczególności gdy przedsiębiorstwo upadłego jest nadal prowadzone.⁷

2.4. Brak związku z ustaleniem wierzytelności:

23. **Po czwarte, koszty procesu nie wykazują związku z ustaleniem wierzytelności.**
24. W kategorii tej mieszczą się wydatki wynikające z prowadzenia postępowania upadłościowego, o charakterze „administracyjnym”, związanym w sposób bezpośredni z faktem objęcia danego dłużnika procedurą upadłościową⁸.
25. Do wydatków związanych z ustaleniem wierzytelności zalicza się m. in. (katalog otwarty):
koszty eksploatacji koniecznych pomieszczeń (koszty eksploatacji pomieszczeń niezbędnych do przechowywania zgłoszeń wierzytelności, jak i koszty funkcjonowania czytelnicy akt); koszty korespondencji i ogłoszeń, związanych z procedurą ustalania wierzytelności; koszty prowadzenia przez syndyka akt zgłoszeń wierzytelności; koszty sprawdzenia wierzytelności, jak i opłaty sądowe i kancelaryjne, które mogą wynikać w toku sporów sądowych dotyczących listy wierzytelności (sprawy zawisłe przed sędzią komisarzem i sądem upadłościowym).
26. Przez *ustalenie wierzytelności* rozumie się postępowanie przed organami postępowania upadłościowego (syndykiem, sędzią-komisarzem, sądem upadłościowym) w zakresie ustalania listy wierzytelności, poczynwszy od dokonania zgłoszenia, przez sprawdzenie zgłoszeń, aż po rozpoznanie sprzeciwów i zatwierdzenie listy.
27. Wydatki te nie dotyczą zatem kosztów wynikłych z postępowań sądowych i administracyjnych, mających na celu ustalenie wierzytelności (zobowiązań upadłego) poza ramami postępowania upadłościowego, w szczególności w trybie art. 145 ust. 1 PrUp. Czynności procesowe syndyka podejmowane w toku postępowań wskazanych w art. 145 ust. 1 PrUp nie dotyczą „ustalania wierzytelności”, gdyż proces ten jest w sposób kompleksowy uregulowany został art. 236 i nast. PrUp.

⁷ B. Sierakowski, Zobowiązania masy upadłości, Warszawa 2023, s. 196.

⁸ A. Hrycaj, B. Sierakowski, Zagadnienie kosztów postępowania upadłościowego i innych zobowiązań masy upadłości, Doradca Restrukturyzacyjny 2016, nr 5., s. 53

2.5. Brak związku z likwidacją masy upadłości:

28. Analiza przesłanki związku z *likwidacją masy upadłości* wymaga odniesienia do dwóch kategorii spraw:
- (a) prowadzonych postępowań o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, wynikającego z umowy kredytu denominowanego lub indeksowanego do waluty obcej (art. 189 k.p.c.) / stwierdzenie nieważności;
 - (b) prowadzonych postępowań o zasądzenie zwrotu do masy upadłości udostępnionego kredytobiorcom kapitału kredytu (na podstawie art. 405 i nast. k.c.)

Sprawy o ustalenie:

29. Zasądzone z masy upadłości koszty procesu w sprawach o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego nie wykazują związku z *likwidacją masy upadłości*. Przez likwidację masy upadłości rozumie się wszelkie czynności faktyczne i prawne mające na celu spieniężenie składników masy upadłości, a następnie zaspokojenie z nich wierzycieli upadłościowych⁹. Tytułem przykładu są to:
- (a) koszty oszacowania mienia w zakresie wynikającym z art. 319 PrUp;
 - (b) koszty organizacji procesu sprzedaży (zarówno przetargu, aukcji, jak i sprzedaży z wolnej ręki), w tym związane z takim procesem koszty obwieszczeń, ogłoszeń, usług pośrednictwa w zbywaniu aktywów (na przykład maklera giełdowego);
 - (c) podatki i inne daniny publiczne związane z likwidacją składników masy upadłości¹⁰.
30. Zwrot kosztów procesu zasądzonych od Syndyka jako strony pozwanej w sprawie o ustalenie nie stanowi kosztów likwidacji wierzytelności, skoro syndyk żadnej aktywności w kierunku tej likwidacji¹¹ nie podejmuje.
31. *A contrario*, to strona przeciwna – poprzez skierowanie roszczenia o ustalenie (stwierdzenie nieważności umowy kredytowej) – realizuje własny interes prawny, dążąc do potwierdzenia istnienia oraz zmiany wartości wierzytelności dochodzonej w trybie zgłoszenia na listę.
32. Powództwa o stwierdzenie nieważności umowy, inicjowane przez kredytobiorców GNB, nie służą zatem realizacji celów postępowania upadłościowego (zbiorowego dochodzenia wierzytelności od niewypłacalnego dłużnika, zgodnie z art. 1 pkt 1 PrUp).

Wszczęte przez Syndyka sprawy o zwrot kapitału:

33. **Kosztami postępowania w rozumieniu art. 230 ust. 1 PrUp nie będą również koszty zastępstwa, zasądzone z masy upadłości w sprawach o zwrot kapitału.**

⁹ Por. np. P. Zimmerman, Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz, Warszawa 2020, kom. do art. 308 p.u., Legalis

¹⁰ B. Sierakowski, Zobowiązania masy upadłości, Warszawa 2023, s. 203-204

¹¹ Tj. zbycia albo ściągnięcia (art. 331 p.u.)

34. Wydatki związane z likwidacją wierzytelności obejmują wszelkie wydatki Syndyka, będące w bezpośrednim związku z likwidacją wierzytelności poprzez jej ściągnięcie (*dotyczy to w szczególności: opłat sądowych i innych wydatków, w tym wynagrodzenia biegłych, kosztów stawienia świadków, kosztów tłumaczeń etc., koniecznych do dochodzenia roszczenia po stronie czynnej*).
35. Syndyk wskazuje, że zwrot kosztów procesu w zdecydowanej większości przypadków ogranicza się do kosztów zastępstwa procesowego strony reprezentowanej przez adwokata lub radcę prawnego (według stawek ryczałtowych). Tym samym stanowi **rekompensatę dla strony wygrywającej proces**.
36. Jak wskazywała H. Ciepła:
- „Strony w toku procesu ponoszą koszty, na które składają się opłaty sądowe, wydatki związane z postępowaniem, np. należności świadków i biegłych, wynagrodzenie pełnomocników i przez cały czas trwania postępowania nie mogą korzystać ze środków finansowych poniesionych na ten cel. Zatem stronie wygrywającej proces zasadnie przysługuje **rekompensata** za czas nieważności korzystania z tych środków.”¹²*
37. Podobnie, w postanowieniu z 12 stycznia 2012 r., sygn. akt I UZ 47/11, Sąd Najwyższy wskazał, że *„(...) zwrot kosztów zastępstwa procesowego, orzekany zgodnie z ogólną zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania (art. 98 k.p.c.) służy przede wszystkim ochronie interesów majątkowych drugiej strony przez **zrekompensowanie wydatków** poniesionych przez nią w celu ochrony swoich praw.”*
38. Z tych względów:
- (1) rekompensata nie mieści się w kategorii wydatków, o których mowa w art. 230 ust. 1 PrUp (związana jest z osobistą sytuacją przeciwnika procesowego, nie zaś wierzytelnością masy upadłości);
 - (2) obowiązek zwrotu kosztów zastępstwa procesowego nie powstanie, jeśli pełnomocnik profesjonalny nie zgłosi – w wymaganym terminie – wniosku o zwrot kosztów¹³;
 - (3) obowiązek zwrotu kosztów zastępstwa procesowego nie powstanie, jeśli przeciwnik nie skorzysta z obsługi prawnej pełnomocnika profesjonalnego (*czynności niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony podejmowane być mogą przez kredytobiorcę w imieniu własnym*).
39. Wskazana w ppkt (2) i (3) fakultatywność roszczenia przeciwnika procesowego przemawia za uznaniem, że **żądanie zasądzenia zwrotu kosztów zastępstwa procesowego nie wykazuje bezpośredniego związku z czynnościami podjętymi w celu ściągnięcia należności do masy upadłości**.

¹² Tak: H. Ciepła [w:] A. Marciniak (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Tom I. Komentarz. Art. 1-205, Warszawa 2019, kom. do art. 98 k.p.c., Legalis.

¹³ stosownie do art. 190 § 1 k.p.c. Roszczenie o zwrot kosztów wygasa, jeśli strona najpóźniej przed zamknięciem rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie orzeczenia nie złoży sądowi spisu kosztów albo nie zgłosi wniosku o przyznanie kosztów według norm przepisanych. Jednakże o kosztach należnych stronie działającej bez adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego sąd orzeka z urzędu.

40. Koszty postępowania upadłościowego, wskazane w art. 230 ust.1 PrUp muszą pozostawać w relacji przypominającej warunek *sine qua non* dla ustalenia wyniku postępowania. Wydatki te muszą być konieczne do poniesienia w celu zainicjowania postępowania i uzyskania – w normalnym toku czynności - prawomocnego rozstrzygnięcia. Mowa tu m. in. o kosztach opłaty sądowej oraz innych kosztach, koniecznych do ustalenia wyniku postępowania (kosztach stawiennictwa świadków czy wynagrodzenia dla biegłych sądowych, ponoszone przez syndyka).
41. Reprezentacja drugiej strony przez profesjonalnego pełnomocnika (zwłaszcza w przypadku braku przymusu adwokacko-radcowskiego) nie wykazuje ww. związku. Udział pełnomocnika strony przeciwnej nie jest konieczny do uzyskania rozstrzygnięcia w ramach postępowania.
42. **Reasumując, koszty zastępstwa procesowego przyznane przeciwnikowi procesowemu od przegrywającego sprawę Syndyka nie są wydatkiem pozostającego w bezpośrednim związku z likwidacją należności, która w wyniku przegranego procesu okazała się nie przysługiwać masie upadłości.**

III. WZGLĘDY CELOWOŚCIOWE. ZASADA RÓWNEGO TRAKTOWANIA WIERZYCIELI:

43. Postanowieniem z 23 października 2025 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie potwierdził, że brak spłaty kosztów procesu nie stanowią przesłanki umorzenia postępowania upadłościowego. Rozstrzygnięcie dotyczyło wszystkich złożonych dotychczas wniosków o umorzenie (nie wykluczając wniosków zawartych w dokumentach o numerach 3676, 3963-3967).¹⁴ Zastosowana przez Sąd upadłościowy wykładnia art. 230 ust. 1 PrUp dotyczy więc wszystkich wierzycieli, dochodzących należności z tytułu zwrotu kosztów procesu (zastępstwa) w zbliżonych stanach faktycznych i prawnym.
44. Jednocześnie, **brak jest podstaw do różnicowania sytuacji wierzycieli** Getin Noble Banku, w tym przyjęcia, że należność z tytułu zwrotu kosztów postępowania podlega zwrotowi na rzecz niektórych z nich (np. na skutek zakwestionowania wykładni przyjętej przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie).
45. Działanie takie byłoby sprzeczne z zasadą *pari passu*, nakazującą równe traktowanie wierzycieli tego samego rzędu, tj. tych, których **roszczenia są jednorodne co do podstawy prawnej i kategorii uprzywilejowania**. W praktyce oznacza to, że żaden wierzyciel nie powinien być uprzywilejowany kosztem innych.

¹⁴ Postanowienie z 23 października 2025 r. wydane zostało w przedmiocie wszystkich wniosków o umorzenie postępowania upadłościowego, w szczególności nr 3676, 3963-3967.

IV. KWESTIA ART. 440 UST. 3 PRAWA UPADŁOŚCIOWEGO:

46. Przepis art. 440 ust. 3 PrUp jest dla Syndyka wiążący.
47. Postanowieniem z 16 września 2024 roku Sędzia-komisarz, działający na podstawie art. 193 Konstytucji RP wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją RP art. 440 ust. 3 PrUp w zakresie, w jakim prowadzi do pierwszeństwa zaspokojenia wierzytelności z tytułu kosztów przymusowej restrukturyzacji upadłego banku. Sprawa prowadzona jest w Trybunale Konstytucyjnym pod sygnaturą akt P 1/25.
48. Syndyk nie może samodzielnie rozstrzygać o konstytucyjności art. 440 ust. 3 PrUp i pomijać jego stosowanie. Jedynie Trybunał Konstytucyjny – w drodze orzeczeń wydawanych w trybie art. 190 ust. 3 Konstytucji RP - może spowodować utratę mocy obowiązującej badanych przepisów.
49. Skoro zatem Sąd upadłościowy w Postanowieniu z 23 października 2025 r. w sposób wiążący przesądził, że koszty procesu zasądzone na rzecz przeciwników procesowych Syndyka nie są kosztami postępowania w rozumieniu art. 230 ust. 1 PrUp, art. 440 ust. 3 PrUp stanowi prawną przeszkodę dla ich zaspokajania. Jest to następstwo istnienia uprzywilejowanej wierzytelności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z tytułu niezaspokojonych kosztów przymusowej restrukturyzacji GNB.

V. ZGŁASZANIE WIERZYTELNOŚCI PRZEZ SĄDY POWSZECHNE:

50. Kwalifikację kosztów procesu jako kosztów postępowania w rozumieniu art. 230 ust. 1 PrUp wyklucza także praktyka sądów powszechnych, w tym dokonywane przez nie zgłoszenia wierzytelności, obejmujące koszty pobrane z masy upadłości GNB.
51. Zgłoszenia wierzytelności dotyczą zarówno spraw o ustalenie, jak i zapłatę.
52. Tytułem przykładu Syndyk powołuje zgłoszenia wierzytelności dokonane przez Sąd Okręgowy w Warszawie, Sąd Okręgowy w Szczecinie i Sąd Okręgowy w Świdnicy.

Dowody: 1) zgłoszenie wierzytelności Sądu Okręgowego w Warszawie z wyroku z 24 kwietnia 2024 r., sygn. akt XXVII Ca 2955/23;

 2) zgłoszenie wierzytelności Sądu Okręgowego w Szczecinie z wyroku z 24 czerwca 2024 r., sygn. akt I C 3744/23;

 3) zgłoszenie wierzytelności Sądu Okręgowego w Świdnicy z wyroku z 5 marca 2025 r., sygn. akt I C 728/23

53. Praktyka sądów powszechnych wskazuje, że wierzytelności z tytułu kosztów procesu mogą być traktowane jako „wierzytelności upadłościowe” bez względu na to czy wyrok w sprawie zapadł przed czy po dniu ogłoszenia upadłości GNB. Przemawia za tym:

- (1) okoliczność, że ewentualna nieważność umowy kredytu ma skutek *ab initio*¹⁵ (ex tunc), tj. wynikający z niej stosunek prawny nie istniał na długo przed wydaniem postanowienia w przedmiocie ogłoszeniu upadłości Getin Noble Banku. Skoro zatem roszczenie kredytobiorcy o charakterze majątkowym (pieniężnym) kwalifikowane jest jako wierzytelność upadłościowa, koszty związanego z nim procesu, dzielą jej los prawny na zasadzie akcesoryjności;
- (2) z art. 233-234 PrUp wynika zasada samodzielnego ponoszenia kosztów związanych z udziałem w postępowaniu upadłościowym przez ich uczestników. Skoro ważność zawartej z GNB umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego do waluty obcej podlegać może ocenie w trakcie ustalania listy wierzytelności (w tym przesłankowo w związku z zarzutem nieważności umowy i zgłoszenia wierzytelności kondykcijnej), traktowanie kosztów procesu (zastępstwa procesowego) jako kosztów postępowania w rozumieniu art. 230 ust. 1 PrUp byłoby dyskryminujące wobec wierzycieli, których należności z tego tytułu zasądzone zostały przed ogłoszeniem upadłości, a których jedynym narzędziem prawnym pozostaje ich zgłoszenie na listę;
- (3) za uznaniem wszystkich kosztów procesu za wierzytelności upadłościowe przemawia wskazana w art. 2 ust. 1 PrUp zasada optymalizacji¹⁶. Wybiórcze uprzywilejowanie kosztów procesu (zastępstwa procesowego), zasądzanych po dniu ogłoszenia upadłości spowodowałoby, że istotna część funduszy masy upadłości GNB podlegałaby rozdysponowaniu poza planami podziału.

54. Wreszcie zwrócić należy uwagę na pogląd doktrynalny D. Chrapońskiego, który skazał, że:

*„W kontekście kosztów postępowania wskazać trzeba także, że choć podlegają one zasądzeniu od syndyka, nie są jednakże zobowiązaniami masy upadłości w rozumieniu art. 230 ust. 2 pr.up. (...) Choć zatem orzeczenie o kosztach postępowania ma charakter konstytutywny w tym znaczeniu, że określa konkretną wysokość kosztów, które ma ponieść strona przegrywająca proces, to jednak z uwagi na charakter tego roszczenia powstaje ono przed datą ogłoszenia upadłości – w dacie wniesienia do sądu pozwu przeciwko dłużnikowi. **W istocie zatem jest to zobowiązanie dłużnika, nie masy upadłości, a to oznacza, że nie podlega ono zaspokojeniu na warunkach określonych w art. 343 ust. 1 pr.up., ale na zasadach ogólnych zawartych w art. 342 pr.up.**”¹⁷*

¹⁵ Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2021 roku, III CZP 6/21.

¹⁶ zob. B. Sierakowski, *op.cit.* s. 260.

¹⁷ D. Chrapoński, *Umorzenie postępowania wskutek uzyskania przez powoda po wszczęciu postępowania cywilnego tytułu egzekucyjnego w postaci wyciągu z zatwierdzonej przez sędziego – komisarza listy wierzytelności – glosa do uchwały Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2019 r., III CZP 55/19, Kwartalnik Doradca Restrukturyzacyjny nr 3/2019, s. 142*

VI. KONKLUZJE:

55. Przedstawiona powyżej argumentacja prowadzi do wniosku, że koszty procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego nie mogą zostać uznane za koszty postępowania upadłościowego w rozumieniu art. 230 ust. 1 PrUp **wobec:**
- (a) braku bezpośredniego związku z czynnościami, zmierzającymi do likwidacji masy upadłości;
 - (b) braku bezpośredniego związku z ustaleniem, zabezpieczeniem lub zarządem masą upadłości;
 - (c) braku związku z celem postępowania upadłościowego, tj. zaspokojeniem wierzycieli¹⁸ (a wręcz z nim sprzeczność)
 - (d) braku możliwości zakwalifikowania kosztów procesu do kategorii „innych wydatków”, zaliczonych do kosztów postępowania z mocy przepisów szczególnych¹⁹;
 - (e) okoliczności, że postępowania sądowe z udziałem Syndyka wynikają z czynności zawartej z Upadłym;
 - (f) okoliczności, że koszty zastępstwa procesowego strony przeciwnej nie są bezpośrednio związane z likwidacją masy upadłości.
56. Regulowaniu takich zobowiązań stoi ponadto wprost na przeszkodzie art. 440 ust. 3 PrUp.
57. W konsekwencji Syndyk, działając zgodnie z Postanowieniem sądu upadłościowego z 23 października 2025 r. i premiówaną przez organy postępowania upadłościowego wykładnią art. 230 ust. 1 PrUp oraz art. 440 ust. 3 PrUp **realizuje poziom staranności w planowaniu i zaciąganiu zobowiązań oraz zabezpieczeniu środków masy upadłości, konieczny do zabezpieczenia interesu wierzycieli.**

¹⁸ A. Hrycaj [w:] System Prawa Handlowego. Tom 6. Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe, Warszawa 2020, s. 1051

¹⁹ Są to przykładowo koszty funkcjonowania organów upadłego (art. 185 ust. 4 p.u.) czy roszczenia banku z tytułu korzystania ze skrytek sejfowych (art. 113 ust. 2–3 p.u.)

Z tych względów, wnoszę jak na wstępie.

Z wyrazami szacunku,

Marcin Mirosław Kubiczek- syndyk masy upadłości
/kwalifikowany doradca restrukturyzacyjny, licencja nr 244/

Załączniki:

1. postanowienie z 23 października 2025 roku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, Wydział XVIII Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych;
2. zgłoszenie wierzytelności Sądu Okręgowego w Warszawie z wyroku z 24 kwietnia 2024 r., sygn. akt XXVII Ca 2955/23;
3. zgłoszenie wierzytelności Sądu Okręgowego w Szczecinie z wyroku z 24 czerwca 2024 r., sygn. akt I C 3744/23;
4. zgłoszenie wierzytelności Sądu Okręgowego w Świdnicy z wyroku z 5 marca 2025 r., sygn. akt I C 728/23.